

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VII. An detur lumen gloriæ, & quomodo ad visionem sit necessarium,
aut influat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

Persona ulla particularem habeat influxum, sed omnes tres simul. Si dicas, saltem explicari non posse, quomodo una Persona sine altera videri possit absque specie; Resp. defacto per visionem beatificam videri semper omnes tres. Si difficultatem transferas ad alium casum possibilem, quem admittimus supra asserendo, posse per aliquam visionem beatificam videri DEUM tantum ut Unum, Resp. etiam hoc fieri posse; cum rota Trinitas possit influxu communi objectivo concurrere ad visionem unius tantum personæ; quia potest se intellectui creato repræsentare magis vel minus videndam, adeoque vel visione se extendente ad omnes Personas, vel se extendente tantum ad unam: sicut potest se repræsentare videndam in ordine ad plura vel pauciora prædicata secundaria &c.

243. Ob. ultimò. Posset dici, quòd ipsum lumen gloriæ sit species impressa DEI: ergo frustra litigatur. Resp. nisi fiat quæstio de voce contra communem auctoritatem, id dici non posse; nam lumen non se tenet ex parte objecti, sed ex parte potentia, ut habitus fidei, cui in patria succedit, & gratis ei tribuerentur alia prædicata propria speciei; quia DEUS jam illa omnia supplet. Nec dicas, lumen gloriæ debere esse similitudinem DEI, consequenter speciem; cum alias intellectum ad visionem juvare non posset. Resp. enim neg. ill. Sicut habitus fidei, licet non sit similitudo objecti crediti, tamen potest intellectum juvare ad actum fidei, ita potest lumen ad visionem; nam intellectus est potentia assimilativa causaliter, seu productiva repræsentationis similis objecto, & talis concausa est etiam lumen gloriæ, consequenter intellectum quàm optime potest juvare.

ARTICULUS VII.

An detur lumen gloriæ, & quomodo ad visionem beatificam sit necessarium, aut insuat.

244. **L**umen gloriæ ex communi Theologorum acceptione est habitus infusus, seu qualitas quadam supernaturalis, stabilis, ad eliciendam visionem DEI deserviens: nam sicut in via dantur habitus virtutum, & inter hos etiam habitus fidei, elevans intellectum ad DEUM abstractivè cognoscendum, & credendum, ita in patria datur habitus luminis gloriæ, elevans intellectum ad DEUM intuitivè videndum. Hoc lumen gloriæ tanquam habitum adstruxerunt S. Thomas 1. p. q. 12. a. 5. Albertus, Petrus de Tarantasia, & alii antiquissimi Theologi, ut rectè ait Capreolus in 4. dist. 49. q. 4. a. 3. Post hos dein Concilium Viennense in Gallia celebratum circa annum 1311. in Clementina: Ad nostram: de hæreticis quinto loco damnat hanc propositionem Beguardorum & Beguinarum: Quòd quilibet intellectualis natura in seipsa naturaliter est beata: quòdque anima non indiget lumine gloriæ ipsam elevante ad DEUM videndum, & eo beate fruendum. Post hoc Concilium autem Theologi communissimè, & recentiores omnes lumen gloriæ ita explicant.

245. Dico 1. Datur in Beatis hoc lumen

gloriæ. Prob. 1. auctoritate Concilii Viennensis modò adducta. Quamvis autem quidam dixerint, Concilium non determinasse, quid per lumen gloriæ intelligendum sit, an tantum DEUS supernaturaliter concurrens, qui etiam in Scripturis quandoque vocatur *Lumen*, an ipsa visio, an habitus quidam, vel tantum auxilium transiens, ut videre est apud Suarez in 1. p. tract. 1. l. 2. c. 14. tamen non est credibile, Concilium eam vocem aliter intellexisse, quàm intellexerint Theologi, qui illud præcesserunt, ut rectè arguit Capreolus supra citatus. Accedit gravissima auctoritas Theologorum, exceptis paucissimis, in hanc sententiam consentientium: accedit insuper, quòd nulla prorsus sit ratio, verba Concilii alio in sensu, quàm tum communiter usitato accipiendi. Confirm. Gratia habitualis non tantum in via, sed etiam in patria, est quasi natura in ordine superno: ergo sicut in via ad elevandam potentiam naturalem, ut possit elicere actus supernaturales viæ, exigit non concursum aliquem transeuntem, & extrinsecè elevantem, sed intrinsecos stables habitus, ita exigit in patria habitus ad elevandam eandem potentiam, ut possit elicere actus supernaturales patriæ; cum autem ad actum visionis beatificæ non serviat habitus fidei, ut omnes fatentur, sicut servire tamen potest habitus charitatis ad actus amoris in coelo elicendos, exigit gratia, ut Beato conferatur stabilis, & intrinsecus habitus, seu lumen gloriæ ad eliciendam beatificam visionem.

246. Dico 2. Lumen gloriæ est quidem necessarium, non tamen indispensabiliter, ad visionem DEI, sed potest suppleri per specialem concursum omnipotentia DEI extrinsecè elevantis, ita communissimè nostri. Prima pars conclusionis sufficienter probata est à n. 179. quando probatum est, quòd nulli intellectui creato sit debita, vel connaturalis visio clara DEI, adeoque nullus eam suis viribus solis possit producere: sed sicut ad eliciendos actus supernos indiget habitibus, vel alio auxilio, ita etiam ad visionem indigeat lumine gloriæ, vel alio auxilio, de quo in 3. concl. Secunda pars iterum est omnium nostrum cum S. Thoma in 4. dist. 49. q. 2. a. 7. ubi ait: *Potest miraculosè fieri, quòd divina virtute aliquis intellectus non habens nisi dispositiones viæ elevetur ad videndum DEUM per essentiam*: inter has autem dispositiones non est lumen gloriæ. Rursus q. 10. de veritate a. 11. in corp. ait de DEO: *Potest mentem humanam ad hoc perducere, ut Divina essentie uniatur in statu viæ, modo illo, quo unitur sibi in patria sine hoc, quòd a lumine gloriæ perfundatur*.

Prob. ratione. Alii habitus e. g. charitatis vel fidei possunt in peccatore vel infideli suppleri in ordine ad eliciendos actus horum habituum per specialem concursum omnipotentia, ut communiter nostri docent, & hinc merito potest supponi: ergo etiam poterit suppleri lumen gloriæ in ordine ad eliciendam visionem DEI. Confirm. Etsi lumen gloriæ non possit suppleri in ordine ad denominationem *illuminati lumine gloriæ*, cujus est causa formalis, quæ suppleri non potest per aliam causam: potest tamen suppleri respectu alterius denominationis, scilicet *producentis visionem DEI*, cujus non est causa formalis, sed tantum causa efficiens non vitalis, quæ causa efficiens non vitalis semper potest suppleri ab omni-

omnipotentia, ut patet inductione: ergo.

247. Dico 3. Lumen non producit se solo visionem beatificam, sed etiam intellectus creatus partialiter in illam influit, ita S. Thomas, Scotus cum suis, Suarez, & Nostri communissime. Probatur. Potentia naturalis influit cum gratia in actus supernaturales, cognitiones & volitiones, fidei & charitatis, aut aliarum virtutum: ergo etiam intellectus influit partialiter in visionem beatificam; quia nulla prorsus amplius est ratio negandi huic potentiam influendi, ut patebit ex solutione objectionum. ant. prob. ex Tridentino sess. 6. c. 5. ubi expresse definitur, liberam potentiam hominis gratiæ liberè assentiri, & cooperari; hominem, licet sine gratia se ad iustitiam movere non possit, non tamen nihil agere; & *Can. 4.* damnatur assensens, hominem nihil cooperari assentiendo DEO excitanti, sed velut inanime nihil agere: & sermo sanè est de actionibus supernaturalibus, quibus solis disponimur ad justificationem, & in quas solas gratia influit, cui homo cooperatur &c. ergo potentia naturalis etiam cum gratia influit in actus supernaturales.

248. Confirm. 1. ex S. Thoma 1. p. q. 12. a. 5. in corp. ubi ait: *Cum igitur virtus naturalis intellectus creati non sufficiat ad DEI essentiam videndam, ut ostensum est, oportet, quod ex Divina gratia superaccrescat ei virtus intelligendi*: atqui si virtus accrescit alteri necdum sufficienti, planè significatur, quod prius aliqua inchoata adfuerit: ergo. Rursus ad 1. ait: *lumen gloriæ esse necessarium ad hoc, quod intellectus fiat potens ad intelligendum per modum, quo potentia sit potentior ad operandum per habitum*: ergo, sicut habitus non se solo producit actum, sed etiam potentia cum ipso, ita etiam lumen non se solo producit visionem, sed intellectus cum ipso. Confirm. 2. Visio beatifica est actus vitalis Beati: ergo est actus immanens agenti, seu suo principio, ut est communis notio: ergo intellectus est principium saltem inadæquatum; cum adæquatum esse non possit. Et sanè est imperceptibile, quod aliquis vitaliter videat per actionem, quam ipse non agit, sed tantum mortuo modo recipit. Plura vide apud Gormaz de Beatitud. à n. 341.

249. Ob. 1. contra 1. conclus. Omnia officia, quæ nos tribuimus lumini gloriæ, possunt attribui speciei impressæ: ergo non datur lumen. Resp. neg. suppositum, quod detur species talis; nam oppositum jam probavimus: & quamvis etiam daretur, tamen adhuc probabilis esset necessarium lumen, sicut, etsi detur species de objecto revelato, tamen adhuc necessarius est habitus fidei; nam species se tenet ex parte objecti, habitus verò, qualis etiam est lumen, se tenet ex parte potentiae: & duplex hic concursus est necessarius; nam, ut habet commune axioma: *Ex objecto & potentia oritur notitia*.

250. Ob. 2. contra 2. conclus. S. Thomas pluribus in locis docet, intellectum creatum non posse videre DEUM absque lumine gloriæ, & præsertim 2. 2. q. 175. a. 3. ad 2. ait, S. Paulo in suo raptu fuisse datum lumen gloriæ per modum passionis transeuntis: ergo. Confir. Si sufficit omnipotentia extrinsecè applicata ad videndum DEUM, tunc quilibet intellectus erit extrinsecè elevatus, & quilibet Beatus videbit æquali claritate DEUM: hoc est falsum: ergo.

prob. ma. Omnipotentia Divina est immensa, & consequenter omnibus intellectibus æqualiter applicata: ergo. Resp. neg. conf. S. Thomas, quando videtur nobis contrarius, per impossibile non intelligit absolutè impossibile, sed tantum impossibile de potentia, vel providentia ordinaria, quod aliàs etiam sapius facit. Unde in nostro casu tantum vult dicere, quod sit impossibile, si DEUS se velit accomodare exigentiæ gratiæ: & sic componuntur inter se textus Angelici, apparenter contrarii.

251. Quod spectat ad S. Paulum, potuisset quidem ibi Angelicus distinguere inter possibilitatem absolutam, & ordinariam: quia tamen voluit suis adversariis concedere, quantum potuit (salva sua assertione, quod scilicet S. Paulus verè viderit essentiam DEI in se, ad quod adversarii omnino volebant necessarium lumen gloriæ) respondit, collatum ipsi lumen gloriæ transeunter. De eadem possibilitate ordinaria iterum exponendus est Angelicus, quando videtur dicere, quod Sacramenta debeant per virtutem intrinsecam transeuntem elevari ad causandam gratiam. Ad confir. dist. ma. si sufficit qualibet applicatio. conc. ma. si requiritur specialis. neg. ma. & conc. mi. neg. conf. ad prob. dist. ant. est omnibus aliquo modo applicata. conc. ant. modo specialiter requisito. neg. ant. & conf. In quo autem stet specialis hæc applicatio omnipotentiae, fusè dicemus infra à n. 573.

252. Ob. 3. contra 3. conclus. Si intellectus creatus partialiter influit in visionem beatificam, tunc, saltem supposito lumine gloriæ, est ipsi connaturale producere visionem: sed hoc non potest dici de potentia naturali respectu actus supernaturalis: ergo. Resp. 1. retorq. arg. in actibus fidei, vel charitatis in via, in quos juxta Tridentinum cit. n. 247. etiam influit potentia libera naturalis. Resp. 2. neg. ma. quia non intellectui, sed lumini gloriæ est connaturale visionem producere, intellectui autem est favor indebitus. Nec dicas. 1. Si intellectus tantum influit mediante lumine elevante, tantum mediare influit; nam resp. voces illas *mediante lumine*, aut similes, significare tantum interveniente seu *accedente lumine*, sicut in moralibus etiam interveniente quodam mediatore duo immediate pacificantur.

Nec dicas. 2. Si intellectus influit in visionem, tunc solus intellectus influit, & lumen tantum se habet per modum dispositionis, ut videtur voluisse Aureolus, & sequaces. Nam resp. S. Paulus 1. Cor. 15. v. 10. scribit: *Abundantiùs illis omnibus laboravi: non ego autem, sed gratia DEI mecum*. ergo etiam gratia, qualis quoque est lumen, est concausa influens, & quidem, cui principaliter attribuitur actio: id quod etiam tradit Tridentinum citatum n. 247. ubi ait, nos gratiæ cooperari: ergo etiam ipsa, & principaliter quidem, operatur. Nec opus est, ut omnia, quæ concurrunt ad actum vitalem, sint principia vitalia; nam & species concurrunt, quæ vitales non sunt. Pariter opus non est, ut omnia, quæ concurrunt ad effectum supernaturalem, sint supernaturalia; aliàs voluntas humana non posset influere in ullum actum meritorium supernaturalem contra Tridentinum citat. n. 247. sufficit ergo, quod unum principium necessarium sit supernaturale:

tunc

tunc enim effectus jam superat vires naturales, adeoque est supernaturalis.

253. Ob. 4. Saltem juxta nos intellectus haberet aliquam partialem proportionem ad visionem, sicut e. g. habet unus equus ad trahendum currum cum altero equo: sed hoc dici non potest: ergo. prob. mi. Hæc proportio, seu virtus esset naturalis, & supernaturalis: ergo Chimærica. prob. ant. Esset naturalis, ut supponitur: esset supernaturalis: quia potentia specificatur ab actu, qui est supernaturalis: ergo. Resp. neg. ma. Non haberet proportionem, qualem equus; quia hic habet exigentiam naturalem, saltem indeterminatam, ad hanc actionem, & consequenter etiam ad conprincipia: sicut oculus, quia habet exigentiam ad visionem corporalem, saltem pro aliquo tempore indeterminato, habet etiam exigentiam ad lucem & species. At intellectus nullam, neque indeterminatam, exigentiam ex se habet ad visionem, sed est ipsi purus favor; consequenter neque habet exigentiam ad conprincipia, sed habet tantum proportionem aliquam obedientialem, & virtutem per favorem supernum elevabilem, cum quo favore seu principio constituere potest unum principium adequatum.

254. Unde neque habet intellectus cum hoc actu, seu cum visione, strictè dictam connexionem, à qua specificatur, sed puram ordinabilitatem, seu potentiam obedientialem, à qua non specificatur. Hinc ulterius in forma ad prob. min. neg. 2. membrum ant. ad hujus prob. iterum neg. 2. membrum ant. Sed neque sequitur absurdum, quod ab aliis objici solet, e. g. quod intellectus, vel voluntas haberet virtutem inchoandi salutem; cum sibi soli relictum principium naturale non possit quidquam facere, quo se positivè disponat ad salutem, aut mereatur auxilium novum, vel simile quid ad ulteriorem operationem salutis: sed, ut aliquid possit, debeat expectare motum gratiæ. Minus sequitur, non esse necessarios habitus, vel auxilia gratiæ, prævenientis aut cooperantis, quod nulla planè verisimilitudine nobis objici potest; ut expendenti facile constabit. Quod autem quidam opponunt, hac ratione creaturam partialiter beatificare seipsam, distinguendum est; nam si sensus sit, quod beatificet se ipsam objectivè, negatur; quia neque partialiter est objectum beatitudinis: si sensus sit, quod partialiter beatificet se effectivè, hoc est, quod partialiter producat suam beatitudinem formalem, conceditur; quia hoc nihil est absurdum: quamvis hoc ipsum creatura non possit sine gratia, & favore supernaturali.

255. Ob. 5. Virtus proximè influens debet præcontinere effectum: atqui intellectus non præcontinet visionem beatificam: ergo non est proximè in illam influens. Confirm. Juxta nos visio beatifica esset minus supernaturalis, quam habitus e. g. fidei: hoc est absurdum: ergo. prob. ma. Habitus non dependet à principio naturali, ut sua causa: visio ita dependeret: ergo. Resp. dist. ma. virtus adequatè influens debet præcontinere effectum. conc. ma. inadæquatè tantum, & obedientialiter influens. neg. ma. & conc. min. neg. conf. Intellectus non est virtus adequatè productiva visionis, imò verosimilius non est causa principalis, de quo vide Gormaz de Beatitud. à n. 349. ergo non debet præcontinere per-

fectiones effectus: continet tamen intellectus aliquod prædicatum, quod non continet lumen, nec alia principia creata, nempe quod sit vitalis, & hoc potest tribuere visioni.

256. Hic obiter noto, respectu intellectus semper esse favorem indebitum, sive per lumen gloriæ, sive per omnipotentiam specialiter applicatam elevetur: & neutrum ipsi esse connaturale: gratiæ verò connaturalius esse, si detur elevatio per lumen gloriæ, tanquam potentiam stabilem, quales nempe gratia, utpote quasi natura in ordine supremo, exigit ex n. 245. in hac tamen gratiæ exigentia DEUS dispensare potest. Ad confirm. neg. ma. loquendo de supernaturalitate Theologica, de qua hic quæri debet (nam, ubi excedat Philosophica, parum interest) supernaturalitas enim Theologica desumitur à conducencia ad vitam æternam, quæ major est in visione; cum hæc formaliter sit ipsa vita æterna, adeoque immediate, & formaliter ad illam conducatur, quam habitus superni.

257. Ob. 6. Actio naturalis nequit attingere effectum supernaturalem: ergo neque potentia naturalis. Confirm. 1. Actus bonus naturalis non potest etiam in consortio actus supernaturalis mereri, seu causare aliquod præmium supernaturale: ergo neque potentia physica naturalis potest in consortio potentie supernaturalis causare physicè actum supernaturalem. Confir. 2. Sicut conclusio sequitur debiliorem partem, ita & actio: ergo, si hæc producta est à causa naturali, & supernaturali, erit tantum naturalis. Resp. om. ant. neg. conf. Actio habet essentialem respectum ad hunc effectum, nec potest esse sine illo, nec est indifferens ad effectum; unde merito specificatur ab illo: at verò causa naturalis non habet essentialem respectum ad effectum supernaturalem, non cum illo connectitur, illum non exigit, potest vel maxime esse sine illo, & habet tantum potentiam obedientialem ad eum; unde est lata disparitas. Dixi om. ant. quia multi id negant, saltem casu, quo idem effectus produceretur per duplicem actionem, quo in casu putant, unam actionem posse esse naturalem: quamvis, ut verum fatear, his authoribus non consentiam. Id hæc etiam notandum, actionem supernaturalem non exigere, ut omnes ejus causæ sint supernaturales; modò enim una talis sit, ad quam actio habet essentialem respectum, jam etiam ipsa supernaturalis est; quia viribus naturalibus solis produci non potest, adeoque istas superat.

Ad 1. confirm. neg. conf. Causa meritoria causat effectum excitando complacentiam in DEO ob suam excellentiam, & proportionem cum præmio supremo, qualis excellentia, & proportio non datur in actu naturali erga præmium supernum: neque hic istam proportionem acquirit per solam conjunctionem alterius actus supernaturalis. Unde tali complexo respondere quidem potest duplex præmium, unum naturale, alterum supernaturale; quia præmium potest esse divisibile: sed non potest ipsi correspondere præmium majus supernaturale, quam corresponderat soli actui supernaturali. Non ita res se habet in causa physicè influente, quæ non debet influere ex sua excellentia, vel sublimitate, sed tantum juxta potentiam suam elevatam, & quidem in

in eandem actionem cum principio supernaturali; quia actio divisibilis non est: ex quo nova est disparitas inter causam physicam, & meritum cum non ut merito naturali primum naturale, ita etiam causae naturali physicae possit actio naturalis physica respondere: sed sufficit disparitas prior.

Ad 2. confirm. neg. ant. Prius est verum; quia non potest esse firmior assensus, quam sit fundamentum, cui inniuitur, quod est neutra praemissa seorsim; sed utraque simul: alterum est falsum; quia, modò una causa necessaria sit supernaturalis, jam actio superat vires naturales, & est supernaturalis. Tandem ad hæc omnia respondere debent etiam adversarii; quia etiam debent defendere, quòd naturalis potentia non tantum passivè se habeat, sed gratiæ activè cooperetur, ut docet Tridentinum.

258. Ob. 7. ex Godoi. Non est idem efficere, & immediatè influere: esse causam, & esse virtutem proximè influentem: ergo, licet intellectus efficiat visionem, & sit causa illius, non sequitur, quòd immediatè influat. prob. ant. Potest aliquid efficere tanquam principium ut quod, & non ut quo, potest esse causa mediata, potest agere per suam virtutem, e. g. juxta Thomistas substantia per accidentia: in his & similibus casibus datur efficiens, & causa, non datur influxus immediatus: ergo. Resp. om. ant. neg. conf. Causa effectus debet habere unum ex his quatuor: vel 1. modò debet identificari cum adæquata, aut saltem inadæquata virtute productiva illius: sic omnipotentia identificatur cum adæquata virtute producendi omnia, oculus cum inadæquata virtute producendi visionem; quia insuper requiritur lumen, & species: vel 2. dò debet virtutem immediatè productivam in se includere tanquam sui constitutivum: sic homo dicitur causa cognitionum; quia, etsi non omnes ejus partes eam producant, tamen homo includit in se intellectum, qui est virtus immediatè productiva intellectionis: vel 3. tiò debet ex se emanare illam virtutem: sic anima in sententia distinguendum potentias ab illa emanat eas ex se, & sic dicitur causa eorum, quæ à potentiis immediatè efficiuntur: vel 4. debet principium immediatè influens ei debitum esse, sicut accidentia debentur substantiæ, in cujus virtute producunt aliam substantiam (alia ratio, cur aliquid non immediatè influens dicatur causa, non est excogitabilis) atqui intellectui non debetur lumen, utpote supernaturale: minus intellectus istud ex se emanat: sed neque lumen est constitutivum intellectus: ergo nisi hic identificetur cum inadæquata virtute producendi visionem (nam cum adæquata identificari non potest) non potest ulla ratione dici esse causa illius, vel eam efficere: quod tamen prædicatum, ex S. Thoma & ratione, ei debere attribui probavimus.

259. Ob. ultimò. S. Thomas q. unica de virt. in com. a. 10. ad 2. docet, quòd respectu eorum, quæ facultatem naturæ non excedunt, habet homo à natura non solum principia receptiva, sed etiam principia activa: respectu autem eorum, quæ facultatem naturæ excedunt, habet homo à natura aptitudinem ad recipiendum. Rursus 1. 2. q. 109. a. 1. in corp. Unaqueque autem forma indita rebus creatis à DEO habet efficaciam respectu alicujus actus determinati, in quem potest secundum suam pro-

prietatem; ultra autem non potest, nisi per aliquam formam superadditam: ergo ad mentem S. Thomæ virtus naturalis potest tantum recipere, non autem producere actum supernaturalem. Resp. neg. conf. S. Thomas, præter dicta citata superius n. 248. sic ait in q. dist. 8. q. 2. a. 3. ad 4. Sicut creatura inest obedientie potentia, ut in ea fiat, quidquid Creator disposuerit, ita etiam, ut ea mediante fiat, quod est ratio instrumenti: ergo mediante ipsa, tanquam instrumento, potest fieri, quidquid DEUS voluerit. Jam ad textus objectos resp. Ad 1. habet quidem homo in ordine ad effectus supernos principia receptiva, quibus recipiat etiam virtutem elevativam, cui cooperetur, quamvis non habeat principia activa simpliciter talia, quæ ex propria virtute exigant illum effectum producere, vel etiam exigant conprincipia ad actum necessaria, qualia tamen habet in ordine ad effectus naturales. Ad 2. resp. si intellectus potest per formam, vel virtutem superadditam, tunc per ipsam debet elevari; aliàs non ipse posset, sed tantum illa virtus: unde hic textus magis pro nobis, quam contra nos est.

ARTICULUS VIII.

An perfectior Intellectus cum æquali lumine videat perfectius DEUM.

260. Certum est de fide, inæquales dari visiones beatificas, non quidem essentialiter, seu quoad speciem, saltem in consideratione Theologica; cum quælibet visio defacto representet intuitivè DEUM Trinum & Unum: sed individualiter, & secundum magis, & minus, seu secundum intensionem, quæ non mutat speciem, ita, ut una visio sit intensior altera: quod idem sentiendum de amoribus beatificis. Sunt autem visiones non quidem in omnibus Beatis inæquales (cum plures infantes, post baptismum ante usum rationis mortui, & multi alii, habentes æqualia merita, habituri sint visiones æquales) sed saltem in aliquibus; quia multi habent inæqualia merita: non tantum homines, sed etiam Angeli, siue sint ex eodem choro, & ejusdem speciei, siue non.

261. Veritas autem hæc in primis desumitur ex illo Christi Joan. 14. v. 2. ubi ait: In domo Patris mei mansiones multe sunt, id est, ut omnes explicant, sunt diversæ beatitudines. Rursus 1. Cor. 15. v. 41. ait Apostolus: Stella enim à stella differt in claritate: sic & resurrectio mortuorum. Florentinum etiam in literis Unionis sub finem definit, Beatos intueri clarè ipsum DEUM Trinum & Unum, sicuti est; meritorum tamen diversitate alium alio perfectius. Hinc quando Matthæi 20. omnibus operariis datur æqualiter denarius diurnus, vel per hunc intelligitur non eadem mensura, sed tantum species, ut explicant SS. Augustinus, Gregorius, Hieronymus, Thomas apud Cornelium, & Theologi satis communiter: vel sermo est de habentibus æqualia merita; quia serius venientes defectum temporis compensarunt intensiori labore, quam expositionem multis probare conatur Maldonatus in hunc locum Matthæi, & non rejicit Suarez in 1. p. l. 2. de attrib. Divin. c. 20. n. 16.